

Na temelju članka 173. stavak 3. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21. i 142/23.) te točke 14. Plana gospodarenja otpadom Grada Pazina za razdoblje 2017. – 2022. godine (u daljnjem tekstu: PGO) i članka 20. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 17/09., 4/13., 23/14., 1/18., 5/20., 4/21. i 24/21. -pročišćeni tekst), Gradonačelnica Grada Pazina 13. ožujka 2024. godine donosi

## **IZVJEŠTAJ** **o gospodarenju otpadom za Grad Pazin** **u 2023. godini**

Stupanjem na snagu Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21.) prestala je obveza izrade Planova gospodarenja otpadom kao i godišnjih Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koju je za jedinice lokalne samouprave propisivao Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.).

Međutim prijelaznim i završnim odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, člankom 173. stavkom 3., propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave ipak dužno dostaviti godišnje Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objaviti ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine i to za 2021., 2022. i 2023. godinu.

Zakonom o gospodarenju otpadom propisano je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne donijeti plan gospodarenja otpadom do 1. siječnja 2024. godine (čl. 111 i 173. ) te o tome obavijestiti Ministarstvo.

Budući da Istarska Županija još nije usvojila novi Plan gospodarenja otpadom na snazi ostaju Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave doneseni na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.) te je Grad Pazin u 2023. godini glede gospodarenja otpadom nastavio provoditi aktivnosti sukladno s ciljevima iz Plana gospodarenja otpadom Grada Pazina za razdoblje 2017. – 2022. godine.

### **I. CILJEVI ZA GOSPODARENJE OTPADOM KOJI SU POSTIGNUTI NA PODRUČJU GRADA PAZINA**

#### **1. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom (gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom)**

- **Cilj 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u usporedbi s 2015. godinom**

Prema definiciji iz Zakona o gospodarenju otpadom »komunalni otpad« je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva. Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad, pri čemu se ovom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata.

U skladu s nacionalnim ciljem, PGO Grada Pazina predviđeno je smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada do 2022. godine za 5% ukupnih količina nastalih u 2015. godini. Uzmemo li stoga podatak kako je u referentnoj 2015. godini na području Grada proizvedena količina komunalnog otpada od 4.986,85 tona, može se procijeniti da ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada za 5% do 2022. godine iznosi 4.737,5 tona komunalnog otpada.



## **Prekomjerna količina miješanog komunalnog otpada i poticajna naknada**

Poticajna naknada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere kojima se smanjuje udio miješanog komunalnog otpada u komunalnom otpadu koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.

Važno je u ovom dijelu naglasiti kako su se do stupanja na snagu novog Zakona o gospodarenju otpadom u rujnu 2021. godine, granične količine miješanog komunalnog otpada izračunavale u odnosu na referentnu 2015. godinu te bi ona za Grad Pazin u 2021. godini bila 2.311,42 tona i u tom slučaju Grad Pazin bio bi izuzet od plaćanja poticajne naknade.

Međutim, spomenutim novim Zakonom o gospodarenju otpadom iz 2021. godine algoritam za izračun prekomjerne količine miješanog komunalnog otpada je promijenjen i primjenjuje se na količine u pojedinoj kalendarskoj godini, počevši od 2020. godine, pa nadalje. Točnije, kao početna vrijednost ne uzima više vrijednost iz granične 2015. godine, iako je ciljem predviđeno smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada do 2022. godine za 5% ukupnih količina nastalih u 2015. godini. Naime, zakonskim izmjenama prekomjerna količina MKO izračunava kao razlika stvarne količine MKO i one koja proizlazi primjenom ciljne stope odvojenog sakupljanja u tekućoj godini. Ona za 2022. godinu iznosi 0,50 %, odnosno, granična količina MKO u 2022. godini za Grad Pazin je 688,20 tona te je prekomjerna količina MKO u izvještajnom razdoblju 437,47 tona, a za što je zakonom određena poticajna naknada od 200,00 kn/tona, što u konačnici rezultira iznosom naknade od 87 494,00 kn odnosno 11.612,45 €.

Rješenjem o obvezi plaćanja poticajne naknade za 2021 godinu dužni smo platiti naknadu za 2021 godinu u iznosu od 88.742,00 kn.

Protiv, navedenog, Rješenja izjavili smo Žalbu Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. Pobijano Rješenje temelji se na odredbama članka 10. i članka 101. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21).

Održanje na snazi pobijanog Rješenja imalo bi za posljedicu stavljanja u bitno nepovoljniji položaj jedinice lokalne samouprave koje miješani komunalni otpad sa svoga područja mogu predavati isključivo u županijski centar Kaštijun i koje bi, za razliku od ostalih JLS-ove koje nemaju ovakav centar, morale dodatno smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada za preko 37 % koliko iznosi udio biorazgradivog otpad, a to je potpuno nemoguće (sveukupno bi trebalo smanjiti za cca 75%). Način postupanja sa biootpadom i njegova obrada u biorektorskom odlagalištu nešto je sa čime ni sami nismo zadovoljni, ali nikako ne možemo prihvatiti odgovornost za nešto što ne možemo ispraviti nikakvim propisivanjem mjera ili osiguranjem uvjeta u okviru svojih nadležnosti.

Na temelju činjenica navedenih u Žalbi predložili smo da se predmet vrati na ponovno odlučivanje pri čemu valja iz iskazane mase sakupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje graničnu količinu miješanog komunalnog otpada u 2021. godini izuzeti dio koji se odnosi na zajedno prikupljeni biorazgradivi otpad.

Iz Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja ( u daljnjem tekstu Ministarstvo ) kao drugostupanjskog tijela pristiglo je Rješenje, Samostalnog sektora za pravne poslove, KLASA: UP/II-351-02/23-21/19, URBROJ: 517-14-2-1-23-2 od 27. travnja 2023, kojim je odbijena žalba Grada Pazina protiv Rješenja o obvezi plaćanja poticajne naknade za 2021 godinu, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, KLASA : UP/I-351-02/22-38/45, URBROJ: 563-06-3-1/402-22-1, od 19. prosinca 2022. kao neosnovana.

Na ovo smo Rješenje pokrenuli upravni spor podnošenjem upravne tužbe kojom tražimo poništenje osporenih rješenja stoga što su pobijana rješenja nezakonita, kao i postupanje javnopravnog tijela.

Upravni spor je u tijeku i do sastavljanja ovog izvještaja nismo dobili pravorijek.



Kaštijun mogao raditi, a što se odražava i na granične količine MKO te, kao posljedicu, nepravilno obračunavanje naprijed pojašnjene zakonom propisane poticajne naknade.

Tablica 4 - biootpad

Biootpad (uključujući i otpad s tržnice - prikaz u tonama - t)								
2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
1.845,13	276	/	191,24	76,97	63,31	26,74	36,62	56,22

Prema ostvarenju ovog cilja Grad Pazin financirao je nabavu i podjelu kompostera dijelu stanovništva u ruralnim područjima te vlasnicima/korisnicima obiteljskih kuća u užem gradskom području. Biootpad se dijelom kućno kompostira, međutim, ne postoje egzaktni podaci koji bi bili primjenjivi u izračunu odvojeno prikupljene mase biootpada.

Također, na manje odvojenu količinu biootpada utjecala je i činjenica što u 2023. godini kao i ranijih 2022. i u 2021. godini nije pridodana količina biootpada s tržnice jer CGO Kaštijun više ne ovjerava prateći list za taj ključni broj otpada.

• **Cilj 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

Na odlagalištu Jelenčići ne odlaže se više otpad. Naime, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom obveza Grada Pazina je osigurati provedbu PGO Republike Hrvatske, a čije obveze proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa te je jedna od tih obveza zabraniti odlaganje otpada na neusklađena odlagališta. U svrhu gospodarenja otpadom za područje Istarske županije izgrađen je i pušten u rad Centar za gospodarenje otpadom "Kaštijun" (CGO) te je Grad Pazin putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstva zaštite okoliša i energetike proveo dva projekta financirana iz Kohezijskog fonda kako slijedi:

**1.4.1. Sanacija i zatvaranje odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V“ – IV. Faza**

Nakon što su završeni svi radovi na sanaciji odlagališta komunalnog otpada Jelenčići - IV faza i dobivanja uporabne dozvole ugovorna obveza JLS je da u sljedećih 30 godina prati stanje okoliša i provodi monitoring nad saniranim odlagalištem, a za što je u 2021. godini utrošeno 40.000,00 kn proračunskih sredstava dok je u 2022. godini za tu namjenu utrošeno 122.488,88 kn proračunskih sredstava. Za 2023. godinu je na monitoring utrošeno 18.428,87 € (138.844,78 kn).

**1.4.2. Sanacija odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V – staro odlagalište“**

Potrebno je u sljedećih 30 godina pratiti stanje okoliša i provoditi monitoring nad saniranim odlagalištem, a za što je u 2021. godini utrošeno 36.000,00 kn proračunskih sredstava dok je u 2022. godini za tu namjenu utrošeno 40.651,888 kn proračunskih sredstava. U 2023. godini na monitoring smo utrošili 4.374,63 € ( 32.960,65 kn)

**2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA**

Ovaj Cilj za gospodarenje otpadom koji je trebalo postići do 2022. godine na području Grada Pazina sukladno PGO RH obuhvaćao je sljedeće: odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada, unaprijediti sustav gospodarenja otpadom ambalažom te unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.

### **„Zeleni otoci“**

Na području Grada Pazina do podjele individualnih spremnika za odvajanje otpadne plastike te papira i kartona, odvojeno se sakupljalo papir, staklo, PVC, ALU ambalaža i tekstil putem „zelenih otoka“. Prema podacima iz komunalnog poduzeća „Usluga“ d.o.o. Pazin, putem „zelenih otoka“ najviše se sakupilo, plastike, pa papira te onda stakla, a ukupne količine prikazane su u tabličnom prikazu u nastavku.

**REGLED ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA PUTEM „ZELENIH OTOKA“ U RAZDOBLJU OD 01.01. - 31.12.2023. GOD. NA PODRUČJU GRADA PAZINA**

GRAD PAZIN			
STAKLO	PVC /LIM	PAPIR I KARTON	UKUPNO
Tona	tona	tona	tona
62,84	161,18	95,90	<b>319,92</b>

Usporedno s godinom ranije, u 2023. godini putem zelenih otoka sakupljeno je ukupno 70,36 tona više recikliranih frakcija ( 2022. – 249,56 t), odnosno došlo je do povećanja za 28,19 %. Sakupljeno je 64,48% više staklene ambalaže, 18,12% više plastike i metala te 0,6% papira i kartona u odnosu na 2020 godinu.

### **Mobilno reciklažno dvorište**

Na području Grada Pazina planski se po mjesnim odborima postavlja mobilno reciklažno dvorište (oznaka mobilnog reciklažnog dvorišta REC-47-M-1) te se na stranicama pružatelja usluge i putem sredstvima javnog priopćenja obavještava žitelje pojedinog naselja da mogu besplatno predati i reciklirati otpad iz kućanstva. U 2021. godini bilo je određeno ukupno 12 lokacija na kojima se nalazilo mobilno reciklažno dvorište, a rasporedom je na svakom lokalitetu dvorište bilo postavljeno i radilo 5 radnih dana.

U mobilno reciklažno dvorište moguće je bilo besplatno odložiti slijedeće vrste otpada: papir i karton, ambalaža od plastike, metala i stakla, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari, ostala plastika, staklo i metali, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, ljepila, smole, otpadna ulja (jestiva i motorna), otpadne gume, glomazni otpad, EE otpad te fluorescentne i štedne žarulje.

**PREGLED ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA PUTEM MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA NA PODRUČJU GRADA PAZINA U RAZDOBLJU OD 01.01.-31.12.2023. GOD.**

VRSTA OTPADA	ŠIFRA	KOLIČINA (t)
OTPADNI TISKARSKI TONERI KOJI SADRŽE OPASNE TVARI	08 03 17*	0,012
AMBALAŽA KOJA SADRŽI OSTATKE OPASNIH TVARI	15 01 10*	0,063
METALNA AMBALAŽA	15 01 11*	0,031
OTPADNE GUME	16 01 03	1,815
FILTRI ZA ULJE	16 01 07*	0,008
STAKLO	20 01 02	0,14
ODJEĆA	20 01 10	0,295
TEKSTIL	20 01 11	0,763



OTAPALA	20 01 13*	0,017
FOTOGRAFSKE KEMIJE	20 01 17*	0,117
PESTICIDI	20 01 19 *	0,02
FLUORESCENTNE CIJEVI I OSTALI OTPAD KOJI SADRŽI ŽIVU	20 01 21*	0,032
ODBAČENA OPREMA KOJA SADRŽI KLOROFLUOROUGLJICE	20 01 23*	0,656
JESTIVA ULJA I MASTI	20 01 25	1,349
ULJA I MASTI KOJA NISU NAVEDENI POD 20 01 25	20 01 26*	0,297
BOJE, TINTE LJEPILO I SMOLE, KOJE SADRŽE OPASNE TVARI	20 01 27 *	0,262
BOJE, TINTE, LJEPILO I SMOLE KOJE NISU NAVEDENE POD 20 01 27*	20 01 28	1,418
LIJEKOVI KOJI NISU NAVEDENI POD 20 01 31*	20 01 32	0,008
ODBAČENA ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA	20 01 35*	12,458
ODBAČENA ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA KOJA NIJE NAVEDENA POD 20 01 35*	20 01 36	0,11
DRVO KOJE NIJE NAVEDENO POD 20 01 37*	20 01 38	62,7
PLASTIKA	20 01 39	1,42
METALI	20 01 40	8,64
BIORAZGRADIVI OTPAD	20 02 01	56,22
GLOMAZNI OTPAD	20 03 07	67,15
<b>UKUPNO:</b>		<b>356,27</b>

Napomena: (\*- opasan otpad )

Na području Grada Pazina u 2023. godini putem reciklažnog dvorišta Jelenčići sakupljeno je 59,96 tona više recikliranog otpada u odnosu na godinu 2022. (296,31 t), što je povećanje za 26,22%, odnosno 109,665 t više u odnosu na 2020. godinu (186,636) što je povećanje za 58,76%.

Ukupno gledajući, putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta i „zelenih otoka“ sveukupno je odvojeno i sakupljeno 690,77 t otpada što je za 132,67 t više od sakupljenog otpada za 2022. (558,12 t) te za 35,29 t više u odnosu na 2021. godinu (522,83 t), odnosno 381,03 t više u odnosu na 2020. godinu (309,74). Navedene količine odvojeno sakupljenog otpada na području Grada Pazina ne odnose se i na odvojeno sakupljene otpadne ambalaže u trgovinama Plodine, Konzum i Lidl i STOP SHOP centru budući da nemamo te podatke, te bi količine bile znatno veće.

U ovom dijelu vrijedi naglasiti kako je za provedbu propisanih obveza i dostizanje ciljeva utemeljenih u Zakonu o gospodarenju otpadom nužna infrastruktura za odvojeno prikupljanje, sortiranje i uporabu reciklabilnog otpada. Sustav gospodarenja otpadom na području Grada Pazina se stalno unaprjeđuje i nadopunjava, no recikliranje otpada radi osiguranja kružnosti u gospodarstvu ne prati infrastruktura i sam sustav na nacionalnoj razini koji je neuređen, odnosno nije uspostavljeno tržište za preuzimanje i daljnju obradu reciklabilnih komponenti otpada na što smo ukazivali i u prethodnim izvješćima.. Stoga zbrinjavanje odvojeno prikupljenog otpada na području Grada Pazina predstavlja trošak jer se preuzimanje takvog otpada od strane ovlaštenih tvrtki naplaćuje. U narednom periodu potrebno je planirati izgradnju sortirno skladišnog prostora površine cca 1000 do 1500 m<sup>2</sup> kako bi se odvojeno prikupilo 55% reciklabilnog otpada.

### 3. IZVJEŠTAJ O LOKACIJAMA, KOLIČINAMA ODBAČENOG OTPADA I SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA NA PODRUČJU GRADA PAZINA

Na web stranicu Grada Pazina objavljene su upute za odvojeno prikupljanje otpada i popis s lokacijama „zelenih otoka“ na području Grada Pazina. Također, dostupan je obrazac za prijavu divljih odlagališta i odluke, a putem sustava na državnoj razini ELLO (evidencija lokacija odbačenog otpada) građanima je omogućeno da prijave i označe lokacije nepropisno odloženog otpada.

komunalnog redarstva s inspekcijskim službama kako bi se spriječilo nepravilno postupanje s građevnim otpadom od strane poduzetnike koji se bave gradnjom i uređenjem građevina. JLS može djelovati i putem svojih akata kako bi stimulirala/kontrolirala investitore i građevinske tvrtke na pravilno postupanje s građevnim otpadom.

Kako smo već naglašavali i u prethodnim izvješćima potrebno je (u suradnji sa turističkom zajednicom) informirati turiste o pravilnom razvrstavanju otpada te poticati iznajmljivače apartmana i soba na nabavu spremnika za odvajanje otpada kako bi se dobili čim bolji rezultati očuvanja okoliša.

KLASA: 351-01/24-01/03

URBROJ: 2163-01-01/01-24-2

Pazin, 13. ožujka 2024.

#### GRADONAČELNICA GRADA PAZINA

